

РЕЗОЛЮЦІЯ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до 140-річчя з дня народження О.М. Марзеєва
«Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки
України» (дев'ятнадцять Марзеєвські читання),
яка відбулась 19 жовтня 2023 року

Ми, учасники дев'ятнадцятих марзеєвських читань, зібралися на науково-практичній конференції «Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України» для того щоби науково підсилити систему громадського здоров'я та визначити стратегічні напрями розвитку профілактичної науки в галузі «оточуюче середовище та здоров'я».

Згідно з Декларацією Сьомої міністерської конференції з оточуючого середовища та здоров'я, СОР 27, Резолюцією Світової Асамблеї здоров'я, Європейськими програмами «Об'єднання зусиль для кращого здоров'я» та «Єдине здоров'я» з метою оприлюднення та ефективного використання наукових матеріалів :

1. **Затверджуємо** спрямованість наукових досліджень на Європейські основи діяльності ВООЗ в умовах надзвичайних ситуацій викладені в програмах «Єдине здоров'я» та «Міжнародні медико-санітарні правила».

2. **Констатуємо**, що розбудова системи громадського здоров'я в сучасних умовах повинна ґрунтуватися на впровадженні загальнонаціонального принципу «Охорона здоров'я в усіх політиках держави», що потребує посилення використання мультисекторальних інструментів управління.

3. **Рекомендуємо** акцентувати увагу на питаннях впливу наслідків війни на стан фізичного та психічного здоров'я населення, розвиток безпекових стратегій захисту від військових дій, змін клімату та соціального тиску, що обумовить ефективну реалізацію Плану відновлення України.

4. **Пропонуємо** спільними зусиллями розробити методологію оцінки медико-екологічних збитків впливу наслідків війни на здоров'я населення.

5. **Рекомендуємо** підготувати заходи з мінімізації негативного впливу військової агресії на здоров'я населення.

6. **Вважаємо** за необхідне використовувати наукові дослідження для впровадження програм промоції здоров'я серед дітей, підлітків та студентів,

переселенців з тимчасово окупованих територій, вагітних та людей літнього віку.

7. **Підтримуємо** необхідність наукового обґрунтування вимог до характеру, складу, об'єму харчування цивільного населення та військових за рахунок коригування раціонів, дієтичного харчування та використання спеціальних засобів підвищення адаптаційних можливостей населення до негативного впливу забруднення довкілля та військових дій.

8. **Звертаємося** до професійного, політичного середовища, представників громадянського суспільства щодо посилення роз'яснювальної роботи щодо функцій системи громадського здоров'я, як безперервного, багатовекторного та міжгалузевого процесу, в якому задіяні всі структурні рівні: індивід-група-громада-суспільство.

9. **Закликаємо** активізувати впровадження в практику охорони здоров'я інноваційні наукові розробки, які спрямовані на профілактику неінфекційних та інфекційних екозалежних захворювань.

10. **Наголошуємо на необхідності посилення** діяльності в галузі «Єдине здоров'я», розробки профілактичних заходів щодо розповсюдження антибіотикорезистентних мікроорганізмів.

11. **Ініціюємо** створення єдиної громадянської платформи щодо об'єднання громадських організацій, які опікуються питаннями розбудови системи громадського здоров'я.

12. **Продовжуємо** сприяти умовам для подальшого розвитку співпраці з міжнародними організаціями та університетами за напрямком «Оточуюче середовище та здоров'я», «Громадське здоров'я» та підготовки кадрів для профілактичної медицини.

13. **Вважаємо** за доцільне звернутися до міжнародних організацій з пропозицією щодо необхідності термінового перегляду та внесення змін до міжнародного стандарту «INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION OF EDUCATION /Fields of education and training 2013 (ISCED-F2013) Detailed field descriptions щодо створення шифру до спеціальності- *«Public health»*.

14. Створюємо сприятливі умови для подальшого розвитку співпраці з міжнародними організаціями та університетами за напрямком «Оточуюче середовище та здоров'я», «Громадське здоров'я» щодо підготовки кадрів для профілактичної медицини, підвищення компетенцій, формування лідерів.

Голова організаційного комітету
Член-кор. НАМН України

 Надія ПОЛЬКА